

omfatter dette Spørgsmaal med varm Interesse, en Interesse, som jeg kun kan beklage ikke i samme Grad synes at deles af alle vedkommende.

At der af dem, der skulle nyde godt af de bedre Boliger, med Længsel ventes paa dem, er der jo ingen Tvivl om. Da jeg første Gang havde forelagt det høje Ting Forslaget om Nyboders Ombygning, fremkom — som det maaske vil erindres — en Kreds af over 300 af Orlogsværftets faste Haandværkere og Arbejdere med en Henvendelse til Folketinget, hvori de indtrængende anmode om, at det af Marineministeren indbragte Lovforslag maatte blive fremmet. I Fjor Sommer blev Spørgsmaalet rejst paa de fleste Valgtribuner, og et stort Antal af Kandidaterne gav et imødekommande Svar, og det ærede Medlem for Københavns 8de Valgkreds har jo gentagne Gange — hidtil desværre forgæves — gjort sig til Talsmand for Utilfredsheden med de nuværende uheldige Beboelsesforhold i Nyboder.

At ogsaa Havneautoriteterne med Længsel imødeser den Dag, da den utidsvarende Afspærring af Havneindløbet to Gange daglig kan undgaas, og Havneindløbet gøres bredere, foreligger der, som det vil vides, kraftige Udtalelser om fra Dampskibsrederiforeningen, fra Havnekaptajnen i København og fra „Fællesrepræsentationen for dansk Skibsfart“.

Kun fra een Side blev der gjort Indvending mod Ministeriets Byggeplaner, nemlig fra Grundejerforeningen; dens Skrivelse, der findes aftrykt i Bilag B. af Folketingstidenden for foregaaende Samling, udtaler sig fra et Grundejerstandpunkt mod, at Staten opfører Boliger, men den er formentlig tilstrækkelig imødegaaet i den Skrivelse desangaaende fra Marineministeriet, som findes aftrykt sammesteds.

Men her i Salen synes Interessen for de bedre Boliger ikke at være særlig stor, hvis jeg skal dømme efter, at der intet Resultat er kommet ud af det nu i tre paa hinanden følgende Samlinger af mig forelagte Lovforslag desangaaende. I 1901—02 og 1902—03 henvistes Forslaget til Finansudvalget og kom ikke videre. I 1903—04 blev der efter første Behandling nedsat et Udvalg, og den 26. Marts 1904 afgav dette en Beretning, der resulterede i, at da Forsvarskommissionen ikke er færdig og mange andre store Byggeforetagender ere i Gang eller planlagte, kan man ikke gaa med til Forslaget, men henstiller til Marineministeren at overveje, om der kan findes andre Midler til at imødekomme

Beboernes Krav paa bedre Beboelsesforhold.

At der gives saadanne Midler, kan ikke benægtes. Som det ærede Medlem for Københavns 8de Valgkreds antydede, var det jo saaledes i den foregaaende Rigsdagssamling paa Bane at anvende en større Sum — saa vidt jeg erindrer en 400,000 Kr. eller lignende — paa Ombygning af nogle af Nyboders værste Huse, Huse, som ikke kunde repareres, men kun ombygges, og der kunde ad den Vej være opnaaet en Del. Man kunde have opført ny og tidssvarende Boliger i Stedet for de Huse, der ere beliggende i Trekanten imellem Gernersgade, Borgergade og St. Kongensgade, og som — opførte som de ere i 1755 — høre til de allertarveligste af Nyboders-Husene, med Jordfugtighed op igennem Murene, med raadent Bindingsværk i de sammensunkne Skillerum, med 3 à 3½ Alens Stuehøjde, med aabne Køkkenildsteder paa den fælles Gang, fælles for alle Beboerne og benyttet til Transport baade af Dag- og Natrenovationen — kort sagt med Beboelsesforhold, som Staten ikke burde byde sine Arbejdere. Disse Bygninger kunde have været opførte saaledes, at derved intet prægraveredes, men at de nyopførte Huse passede ind i Magistratens Bebyggelsesplan paa den anden Side af St. Kongensgade, og Magistratens Salg af de der liggende Arealer vilde af sig selv have medført en Ordning af Kloakforholdene, som ellers frembyde visse Vanskeligheder i Nyboder.

Fra Udvalgets Side fremkom der imidlertid ikke noget dertil sigtende Forslag. Man nøjedes, som sagt, med i Beretningen at henstille til Ministeren „at finde andre Midler“. At jeg derefter ikke har fundet Anledning til at foretage videre, vil neppe undre; men naar det ærede Medlem for Københavns 8de Valgkreds (Martin Olsen) supponerer, at man forsætlig lader Boligerne forfalde, ikke fornyer Kakkellovne osv. for at tvinge Lovgivningsmagten til at faa Spørgsmaalet ordnet, har han ikke Ret. Ved at efterse Bemærkningerne til Finanslovsforslaget § 23 I. G. b., vil man finde, at der opføres den sædvanlige Sum til Bygningernes Vedligeholdelse, derunder, udtrykkelig nævnt, „Anskaffelse og Vedligeholdelse af Kakkellovne og Komfurer“. Summen er imidlertid ikke stor, og Vedligeholdelsen af de gamle Bygninger er forholdsvis kostbar, saa man maa lade sig nøje med at gøre det allernødvendigste. Det er selvfølgelig uoverkommeligt for den givne Sum at indføre de samme Forbed-